

Druhy agroturistických aktivit - plodiny

1. Úvod

Tato příručka uvádí příklady využití plodin na agroturistických farmách. Je zde také uveden příklad farmy specializující se na rostlinnou výrobu, která je pro veřejnost atraktivní, a způsob, jakým ji využívá k přilákání svých zákazníků.

2. Klíčové prvky

V této kapitole jsou plodiny rozděleny do dvou základních skupin, a to na plodiny plodící ovoce, které se po dozrání stávají lákadlem pro potenciální zákazníky. Druhou skupinou jsou naopak plodiny, které jsou samy o sobě danou atrakcí (viz v kapitole Příklad). Některé zpracování plodin se však týká obou těchto skupin, a to je předmětem třetí podkapitoly této příručky.

2.1. Ovoce jako lákadlo pro klienty

Pokud farma pěstuje rostlinu, která produkuje ovoce ke konzumaci, má farmář nespočet možností, jak tuto činnost pro zákazníky zatraktivnit tak, aby si pro svůj pobyt vybrali danou farmu. Prvním atributem, který lze v tomto kontextu využít pro agroturistické účely, je sklizeň zralého ovoce samotnými zákazníky. Výhody samosběru jsou na první pohled následující: zákazník sklídí tolik, kolik spotřebuje, což do jisté míry snižuje množství odpadu, a skutečnost, že zákazník provádí sklizeň sám znamená, že není třeba velkých výdajů na vlastní pracovní sílu. Je však nutné se na samosběr řádně připravit, aby se maximalizovaly jeho výhody. Je jistě žádoucí, aby sběrači byli proškoleni alespoň v tom, jak sběr praktikovat a jak se po farmě pohybovat, aby svou přítomností a případným nevhodným sběrem na farmě nezpůsobili zbytečné škody. Na samosběr může navazovat vlastní zpracování, kdy již pod větším dohledem mají zákazníci možnost nasbíranou surovinu dále zpracovávat, čímž se otevírá prostor pro workshopy, zavedení tradičního reportování apod.

2.2. Samotné rostliny jako atrakce

Mezi tyto rostliny mohou patřit například stromy (lesnictví) nebo plodiny používané jako krmivo pro hospodářská zvířata (tráva, kukuřice atd.) Všechny tyto plodiny však mohou sloužit jako atrakce pro klienty. Například v lesnictví může být lákadlem samotný les a mnoho činností, které lze v lese provozovat. Je zde možnost pozorování zvěře nebo koordinovaného lovu, sbírání hub a lesních plodů nebo prostě jen procházka lesem.

Pokud jde o pícniny, je možné vytvářet například kukuřičná bludiště a další útvary, kterými mohou návštěvníci procházet a účastnit se různých aktivit, například ve zmíněném bludišti hledat stanoviště a soutěžit, kdo je najde všechny jako první.

Pronajaté zahrady jsou prezentovány jako malé pozemky, které poskytují zemědělské podniky, jež rozvíjejí multifunkční aktivity, jako je agroturistika. Obvykle se nacházejí v příměstských oblastech nebo těsně kolem nich, v místech, která nejsou příliš komplikovaně dostupná. Ti, kdo si zahrady pronajímají, se o vypěstované rostliny starají a využívají je ke zdravé výživě. Tato činnost představuje inovaci v odvětví agroturistiky a nabízí zákazníkům možnost přímého kontaktu s planetou a přírodou.

2.3. Zpracování plodin

Ať už se na farmě pěstují jakékoliv plodiny, zemědělec může využít široké možnosti pěstování, péče o plodiny, výroby a dalšího zpracování. Potenciální klient může pozorovat a zapojit se do sezónních prací kolem plodin (sázení nebo sklizeň) a je možné ho rovněž seznámit s některými jejími historickými souvislostmi (její dřívější využití, způsob pěstování atd.). Přímo pro klienty může farmář připravit workshop, kde může předvést tradiční zpracování plodiny, a následně prodat nebo umožnit klientům konzumaci finálních produktů.

Na farmě je velký potenciál pro přímý prodej. Farmář má možnost část produkce nabízet k přímému prodeji na farmě, což může na farmu přilákat další potenciální zákazníky a ta se pak může stát vyhlášenou.

3. Příklad¹

Informace pro všechny, kdo plánují návštěvu našeho Levandulového statku

Hlavní levandulová sezóna je každý rok od konce června do půlky července.

V tuto dobu jsou levandule v tom nejkrásnějším květu. Každý rok se ale doba kvetení může o nějakou dobu lišit, v závislosti na počasí, na sluníčku. Pokud tedy nechcete být zklamáni a přijet se potěšit z kvetoucích levandulí na jistotu, je dobré sledovat náš Facebook, kde se snažíme tyto aktuální informace vždy doplňovat. Když už k nám do Bezděkova zavítáte, na začátku vesnice můžete jako první navštívit náš fialový baráček. Ten jsme v roce 2017 zrekonstruovali z původního nevyužívaného obecního úřadu s hasičskou zbrojnicí.

V horním patře je levandulová galerie s krásnými fotografiemi a obrazy, informacemi o pěstování levandule a o našich začátcích. Dole se nachází obchůdek, kde si můžete zakoupit některý z našich voňavých výrobků z levandule a vedle je také možno nakouknout do destilerie, kde každoročně destilujeme cenný levandulový olej a květovou vodu. To vše je pro Vás k dispozici vždy během hlavní sezóny, tzn. květen - srpen, dle otvírací doby.

Podle šípek se dále dostanete na naše levandulová políčka. Ty máme dvě, jedno menší čítající cca 2 500 keřů a druhé větší, které každoročně dosazujeme, nyní má desítky tisíc keřů.

Auta prosím nechte na vyhrazeném parkovišti, které je v těsné blízkosti většího pole.

LEVANDULE NÁM PROSÍM NETRHEJTE!

I když to jistě velice láká odnést si domu kytičku levandule, tak každou sezónu k nám zavítá tisíce návštěvníků a pokud by to udělal každý z vás, nezbyde z levandulového potěšení nic :(

Pěstování levandule je pro nás nejen radost, ale i obživa, proto věříme, že nás pochopíte a nezklamete. Pro Vás je za odměnu možnost přijet se pokochat procházkou mezi levandulemi, přivonět si a zrelaxovat:)

¹ Inspirace: Levandulová farma Bezděkov: <https://www.levandulovystatek.cz/levandulovy-statek-bezdekov>.

Po polích se můžete pohybovat tedy volně, stačí dávat pozor na keříky, abyste jim vy, vaše děti nebo zvířecí miláčky neublížili. K odpočinku vám poslouží dřevěné altánky s posezením. Na menším políčku je vybudovaná pergola, kde můžete během sezóny ochutnat levandulové speciality a osvěžit se tak např. levandulovou limonádou, zmrzlinou, levandulovým vínem, pivem či kávou a zakousnout i něco malého na zub.

Pokud si chcete užít pěknou procházku a výhled na levandulová pole také seshora, měli byste se vydat po trase naší Levandulové stezky, kde se cestou dozvíte nějaké zajímavosti, procvičíte svaly i znalosti a zahrajete si naučné hry. Na konci stezky je k dispozici samoobslužný lesní bar, kde je možné posedět, opéct si něco dobrého na ohni nebo i přenocovat:-)

Stezku je možné navštěvovat celoročně, občerstvení v lesním baru pro vás pravidelně doplňujeme, s výjimkou zimních měsíců, kdy mrzne.

Těšíme se na viděnou

Lukáš a Verča

2

3

4. Přínosy a potenciální dopad

Přínosy a dopady, které zavedení těchto pokynů může přinést, jsou následující:

Pro mentora	Pro mentee
✓ Základní rozdělení plodin	✓ Příklady, jak nakládat s plodinami
✓ Příklady pro inspiraci, jak používat plodiny pro zatraktivnění farmy	✓ Příklady možností doprovodných služeb

² <https://www.freepik.com/user/collections/fch-guidelines/4437774>

³ Ibidem